

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

O-vár, Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Keddén, Csütörtökön és Szombaton.

Ára övnagyedre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: négyhasábos sorért első 7 kr, másodszor 6 kr, harmadszor 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:

Kőszepetca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, január 19-kén 1861.

(Gr. B. B.) A bizalmatlanság azon korszakában, midőn minden lépést meglátolnak, hogy vajon miért történik, és számba veszik, hogy mi lehet eredménye? kölcsönös bizalmat csak a törvényes tények fognak felköltetni. E folyvást kételkedő bizalmatlanságot azon alkotmány ellenes tények idézték elő, melyeknek hosszú csoportja a Bach rendszert jellemzi. — A félelem ezeknek visszajöhetésétől az, mi még mindig uralkodott, és uralkodand, míg az azokkal ellenkezett ígéretek nem szép szavak, hanem tettek lesznek. Ellenszere a tények által előidézett bizalmatlanságnak csak tényekben föllelhető.

Midőn mi őszintén és örömmel karoljuk fel a kibékülés eszméjét: kívánnatunk és reményünk az, hogy a törvény tiszteletben tartassék, és oly erős legyen, hogy alkotmányellenes léptek többé ne történhessenek. — Ennek azonban föfeltétele az, hogy a mi adatik, utógondolat nélkül legyen visszaadva; hogy a mit az egyik kéz nyújt, a másik ne seperhesse vissza.

Ez ohajtja felünk, hogy azon orgánok, melyek a törvénytelen léptek kivételére fel voltak használva, működéseiket megszüntessék, és helyükbe olyak már elálljanak és tehessenek, kiknek az alkotmány ellenes paragraphok életbe léptetésével semmi közük, de sőt, kik azok ellen voltak.

A törvényes térre gyors átmenet sem történhetik meg mindaddig, míg egy része az országban levő tisztviselőknek mellette, a másik pedig ellene fogva működni; de sőt nagyon félő, hogy a két szemközti álló, egymásnak lépteit gátokkal ellálló kormány között idő alatt feljűkaphatna a fejtelenség. Gyors életbe léptetése az alkotmányos, most csak ideiglenes, de mégis a törvényes kellekkel ez idők lehetősége szerint éppen ideiglenességénél fogva ellátott új tisztviselőinknek, az egyik égető kérdés.

A bizalom sybilla-könyve ily esetekben az alkotmányos tereit átlépés; mely mentől tovább halad, annál drágábbra jön.

Az alkotmány erejére nézve pedig földolog az, hogy elismerve legyen azon alkotmány, mi már egyszer mint olyan létezett, és nyíltan kimondva legyen az, hogy csak azok vannak hivatva felette tanácskozni, kiket ő maga mint maga feletti kompetens bírákat elismer, és minden conventiculumok, melyeknek tanácskozási joguk törvényszerűleg nincsen, csak azt mondják ki, miszerint az alkotmány mielőbbi egész erejében visszaállítása az, mi nélkül egész kiegyenlítés és így bizalomgerjesztés egymás irányában nem képzelhető. A multnak hű megtartása a jövő garantája. Ha valamit őszintén akarunk, akkor azon akarattunk elérését mielőbb ohajtjuk, és azt elősegíteni igyekszünk; minden habozás, halogatás az akarat tisztaságában kételyeket költi fel; és az adottat nem úgy tekinteti mint önkényt nyújtottat, hanem az adást a körülmények hatalma által előidézettnek gyanítja, melynek ellenkezőjéről meggyőzni csak úgy lehet, ha addig adatik, míg azon körülmények elállanak. Mentől gyorsabb kimondása tehát annak, miszerint a törvény uralma nemcsak papíron van elismerve, ez egyedül szüntetheti meg azon bizonytalansági állapotot, melyben jelenleg vagyunk.

Kolozsvár, jan. 8-kán.

(D) Hetek óta veszünk leveleket az ország több vidékéről, melyekben élénk van kiemelve, hogy a románjak között többen izgatnak, írják ugyan, hogy minő rétegből, de az izgatók nevei elvannak hallgatva.

Mi e leveleket közre nem adtuk, mert nem akartunk vád alá hozni százakat, egyeseknek botrányozó vétkéért. S nem akartunk fokozni az ellenszenvet épp azok iránt, kiknek köréből váltak ki alkotmányos fejlődésünk izgató elleneségei. A lapjainkban megjelent, románok által írott levelek szintén említik, hogy 1848-ban sem izgattak úgy ama nép között, mint mostan. Így csak annyit constatizunk, hogy az izgatás ténynek látszik.

Izgatásuk vesszőparipája az, hogy az urak vissza akarják állítani a robotot.

Szerencsére a nép tudja, hogy a robot árát az uraknak már az állam kifizette és tudja, hogy a mely marhat egyszer valaki pénzért eladott, ha pénz nélkül vissza venne, rablást követne el. És így mindentűn csak azon hirt vesszük, hogy a román köznép is az ő szokásos élceivel és

gunyjaival veszi ezen reactionariusok tüprenkedését, s legkevesebb kedve sincsen fellázadni.

Valóban ezen izgatók a román népet mélyen sértik, midőn egyedül őt képzélik Erdélyben oly bárgyúnak, hogy a Bach minister rendszere érdekében lándzsára fogja kinyújtani kaszáját!

Nem kisértik ám meg ez izgatást a székelyek, nem a szászok között; s azt hisszük hogy ott nem is igen jól járnának nemtelen céljaikkal. E szerint a román népet sértik, midőn róla ellenkezőt tesznek fel, midőn őket az absolutismus komondorai gyanánt tekintik, kiket feluszíthatnának az alkotmányos szabadság ellen.

Hála Istennek tíz év alatt a román köznép is sokat tanult, s a mint értesülünk méltónak mutatja magát hazánk azon alkotmányos jövőjére, melyet mi velők testvérileg kívánunk megosztani.

Es mi éppen azért, mert tudjuk hogy a románokat folyvást izgatják, s tudjuk hogy ők még sem tántorulnak; kezdjük őket napról napra többre becsülni.

Ha az országunkban bujtozatoknak nemis sikerült még a lázadás tüzeit felgyújtani, de alkotmány elleni lázításukkal a hazaárulás, vagy ha nem bennszülöttek, akkor a lázításra bejött emissariusok büntetése alá vetődök.

A bűn alól sem az ostobaság, sem az pléh gallér senkit fel nem ment. — Ő felsége kimondá az alkotmányt és a ki az ellen izgat, nem csak hazaáruló, de fölségsértő is.

Az alkotmány által törvényenként újra élnek, azok pedig a hazaárulókat és az alkotmány ellen lázasztókat s lázadókat szigorúan büntetik.

Ezeket a törvény és polgári biztonság érdekében megjegyezve, midőn örömmel fejezzük ki a felett hogy a fél anarchikus állapotban Erdély minden nemzetisége oly szépen viseli magát, másfelől figyelmeztetjük hazánk polgárait, hogy azon östörvényünk utasítását, mely minden egyes honpolgárt a közönség és rend őrzésére kötelez, érvényesítse szíveikben és a kire ráutalják bizonyítani hogy nemtelen hiteteggel a népet a polgári nyugalom felzavarására izgatja, lépjenek elé nevével az illető hatóságok előtt annak idejében. Mert oly államellenes bűn, mely polgári zavarokra törekszik, mely a törvény és alkotmány jogának a tömeg felizgatásával kívánja útját állani — büntetetlenül nem maradhat.

Az izgatók bűnét nem fogja kimenteni az, hogy ők tán nem a magyar királyság polgárai, a kiknek az átalakulás nehéz vajadásai közt a király és az alkotmányos közvetítők elhatározása folytán ideiglenesen még itt kell maradniok, ők szintoly köteleesség és felelősséggel állanak itt az ország békéje és belnyugalma iránt, s a nemzet, ha irányukban humanitikus iudommal visszafojtja az évtizeden át hordott szívkeserűségeket, annál inkább kötelezi őket, hogy az országnak az uralkodó által is méltányolni kezdett jogi kifejlésének hátrányára fel ne használják azon állást, mely egy időre részükre fennhagyottat.

Nem akarunk újjal mutatni senkire, s távol vagyunk attól hogy egyesek vétkéért vagy gondatlanságáért száz becsületest pellengérré állítsunk, de Erdély népe fényes példáját adta mérsékletének és a törvényes rend iránti fogékonyságának, csöndes és nyugodott volt az annyira s bizonyosan nem ok nélkül híresztelt izgatások dacára. Itt az idő, hogy a fondorkodások megszűnjenek és hagyják akadálytalanul fejlődni az uralkodó és a honpolgárok közötti alkotmányos egyetértést.

E cél elérésére nézve valóban szükséges, hogy Erdély mielőbb szervezve legyen, s hogy az alkotmányosság birjon orgánokkal hogy útját állja s megbüntesse a haza fiait közt félreértések s gyűlölet elesztőit, a nép izgatóit.

Sajtóhíba. Lapunk 11-dik száma főcíkjében mindenütt „ker. törvényeszek” helyett hibáson „kir. törvényeszek” áll; a dolog természetéből mindezt „kerületi törvényeszek” értendő.

Igazítás. Mult számunk főcíkjében a 24-dik sorban „kiserleteket” helyett „kiserleteket guggaszt”, s az ösfejtésben lévő másodszék első sorában „erkölcsi és megyei” h. „erkölcsi és anyagi érdekeink” stb. olvasandó.

(P. A.) Az emigratio befolyása az álladalmra. I. — Boldog és nyugodt azon uralkodó és ország, melynek vallás- és politikai hit üldözöttjei nincsenek!

S ha ezen tétel igaznak bizonyult bé már azon századokban, melyekben a népek a kifejlődés fokozatának még ugyszólva kiskoru állapotában voltak: mennyivel igazabb az a 19-dik század második felében, midőn egyes országok vetelkedve törnek elő a civilizatio széles terén!

Vallási számtűzöttekről a polgáriassult országokban, ... miután azon eszmék, melyekért a vallásiháborúk folytak, minden oldalról elismerve diadalra jutottak, — ma már többé nincsen szó; a miként nem leszen politikai menekültekről is, ha az emberiség által felkarolt új államtani eszmék is ... egykoron közel ismerésre és ezáltal győzelemre jutnának!

A miveltebb emberiség elnyomott része is hová tovább mindig nagyobb eréllyel kitáz korunk alkotmányos eszméi mellett. S hogy ezen eszmeharoz folytatásával, az eddigi vívmányok után felhagyna, azt gondolni sem lehet. Sőt lelkesítőleg fog hatni mindig erre Anglia, Amerika, Belgium, Hollandia, Helvetzia, Spanyol, Olasz, stb. államok története, mely tanúsítja, hogy ezen alkotmányos harcban az előre küzdő fél, koronként mindig nagyobb tért foglalt és foglal el.

Es nem volt képes ezen kiszámított léptekkel előha-

ladást, bármily alakban gyakorolt gátló-rendszer feltartóztatni még akkor is, midőn még csak korlátozott működési kör volt, annyival kevésbbé képes jelenleg!

A különböző népek története az utókornak még azt is följegyezte, hogy a győztes hatalomnak bár hányszor alkalmazott számkivetés — legiszonyubb börtön- vagy verpad rendszere is nem hogy visszaretentette volna a küzdő emberiséget, sőt a hagyományosan megőrzött történeten elkeseredve, a tapasztalatokon pedig okulva, még sokkal rendszerezesebben és biztosabban tört célja felé egészen a jelen időig!

Ugyanis az európai sajtóirodalom mindenkit meggyőzőleg hirdeti: hogy századunk uralkodó eszméi, mig egyfelől láng gyanánt belé-belé kaptak már világrészünk gondosan őrzött éjszakai részébe; sőt azok éltető sugárai rést törték a mult évben még Afrikába is, addig másfelől az európai közvéleményben, ha a historia hiv maradványához, éppen megdönthetetlen támaszukat lették fel.

Az emberiség természetében látszik lenni, hogy minden kornak legyen egy uralkodó gondolata, melyen mindaddig ragódjék mig azt megőrli, és az emberiség oly makacs, miszerint e célra vezető uton semmi akadályt nem tűr.

Ezen egymásután folyt történeti tényeket, — egy hir-lap szük köréhez képest — csakis általánosságban ekkint előre bocsátva, azon meggyőződésben élünk: miszerint, az emberiség, a politikai téren felállított mostani eszmék mellett is éppen úgy, mint a vallás dolgában, mind addig fog küzdeni, mig azokat diadalra vezeti és teljesülve látja!

A társadalmi régi és új rendszer védelmezői közti ezen küzdelem következtése volt az időszakonkénti emigratio: melynek történetét ha az utolsó három századra visszaviszük, ugy találjuk, hogy kezdetben az egyes államok kevés számu emigránsai, szilárd és tartósan izgató befolyást az elhagyott hazára gyakorolni éppen nem tudtak. Sőt mint a 18-dik századbeli magyar emigránsok, a szabadság és alkotmány védelmére egy egész századon keresztül folytatott háboru után, a Marmora tenger partjain egyenkint elhalálozván, velők együtt a nyugtalanság is tartós időre szűnt meg. Következőleg azon századokban az emigratio, nagyobb figyelmet a kormányzó hatalom részéről nem is igen érdemelt.

Azonban a mult század vége felé, s a jelennek kezdetével a francia s még inkább a lengyel emigratio történetével, egy egészen új korszak nyílik meg. (Folytatjuk.)

✕ Conferentia Fehérvárt. (Folytatása és vége.)—

Nem hisszük, hogy az értekezletek legbuzgóbb hívei is ezen szentségtörő szót kimondani most legalább, mikor meg a reactio daemont nem mindenki látja, mint látta Macbeth Baneo szellemét — ildomosnak tartanak. És nem hisszük, hogy azon tisztelt hazánkiai is, kik a fehérvári értekezletre meghívtak; és hazánk közjogi terén szintén hivatалosok — hasonló szemlemben ne fogták volna fel a conferentiák tartását.

S ha így: mégis miként lehetségesek a conferentiák? s ezek között a fehérvári? melyről a nép még azt is mondja: hogy fegyver között tartatván, nem bir a vélemények szabad nyilváníthatása erkölcsi szabadságával. Mi ugyan-ezen nézetet nem osztjuk: minthogy in statu quo nemcsak Fehérvárt, de országul egy nagy, nem a mi rendelkezésünk alatt álló hadseregrel vagyunk körülveve. Nekünk nem a hely — nekünk a tény ellen van kifogásunk.

Nézetünk szerint a fehérvári conferentia — eltekintve az apáinktól öröklött erendől bünt — azáltal vált lehetővé, hogy Erdélyben tagadhatlanul, különböző arányban bár, különböző nem is titkolt nézetek s czélok léteznek, melyeknek az illetők érvényt szerezni ohajtanak. Ezen nézetek minden egyében egy mástól eltérnek — csupán egy pontban egyeznek meg: abban, hogy céljaik kivételére egy előleges értekezlet a mint hiszik, a vélemények egyeztetése által a legalkalmasabb közvetítő.

Megmértük magát a tény a jog és törvény mértékével — lássuk már: minő eredmények magva rejlik a tárgyalás alatti értekezlet titkos méhében? Könyvti belátni. Vagy győz a törvény — és jog eszméje — ekkor azok, a kik minoritásban maradtak, magok fogják és pedig tényleg az értekezlet hatályát elvitálni — más utakon kísértvén meg céljaik kivételét. Példát idézhettünk a temesi bánsgárból Vagy győz a törvény elleni reactio — s ez nagyon keletlen kiindulási pont lenne, talán nagyobb horderővel mint menyit magok az értekezleti tagok annak tulajdonítani szeretik. Vagy végre határozott vélemény nélkül oszlik az el. Mindenik esetben a municipiumok kell hogy megkérdőztessenek a törvény tekintélye iránt, mi vita tárgyává sehogys sem tétethetik — a törvények fölötti határozatbas nem tartozván a municipiumok jogkörébe — hol valószínűleg a különböző nézetek annyival élesebben fognak egymás ellenébe állani; s küzdeni — mig az események rohamra ezen incompetens kűzdelemnek is véget vetend.

Ezen okoknál fogva mi kevesebb remények mint aggodalommal nézünk a fehérvári értekezlet elé. Melyek mintényt törvényeinkkel összeférhetetlennek tartván — ha szinte okunk volna attól ügyeink szerencsés fejleményét föltételezni: mégis nem párolhatunk.

Tagjaira nehezkedhetik felelőség a nélkül, hogy a legjobb esetben is, a fehérvári értekezleten teljesített hazafi kötelesség a történelem egy fényes lapjához igényt tarthatna.

Szabó Lajos.

Kézdivásárhely. — Janár 7-kén este egy itten K. Vászárhelyen állomásozó cs. k. vadászkatona esztelneki Szacs-vai Károlynál adófelhajtásra megjelenő általa beszállásoltatott, ugyanazon időben mentelenül, de Csiksomlyón igen jelesen tanuló Lukács Gergely is Szacsvaikhoz, hogy ennek fiát magával Somlyóra vigye, visszafizetve azon szíves-séget, hogy öt karácsony tünepére Szacsvaik onnan haza hozta volt. Ejjéltájt egy T... nevű cs. kir. hivatalnok csendőrökkel és vadászokkal Esztelneken megjelenő, előbb a Szacsvai János házat kimotóztatta, de ott sem gazdát, sem a katonát meg nem találván (mert Szacsvai János más faluban volt) azután Szacsvai Károly házat motóztatta ki és itten megtalálta a rejtélyteljes utazású vadászt, s állítván, hogy Szacsvai egy szűköt katonának, ki tán Moldovába akar szökni, szállást adott, e okból Szacsvaik és Lukács Gergelyt elfogatták és K. Vászárhelyre behoza, itten a járási főnök, ki az expedíció alatt Brassóba hajazott Szacsvaik és Lukácsot nem vette által, hanem a katonaság fogságába uta-sította, s későbbre magát igazolni akarván azzal mentegette, hogy s szerint cselekedett. Most Szacsvai Károly és Lukács Gergely katonai őrizet alatt vannak.

Nézetem szerint, ha ostromállapot nincs, akkor polgári egyen katonai fogságban nem ülhet, miről tanuskodik az is, hogy ha a katonaságnak joga volna polgári egyént bezárni, akkor a T... ur asszisztenciájára se lett volna szükség.

Ha Szacsvaiknak, ki a törvénynek engedve az exmentort elfogadta, a polgári hatóság kétértelmű eljárása miatt, mint beteges embernek, valami szerencsétlensége történik, remél-jük, hogy azok, kik erélytelenségük által okozták, kellő büntetéseket megfoganak kapni, de ki pótolja ki azon hátrama-radást, mit a csiksomlyói gymnasium legjelesebb tanuló közl-e egyik, azaz Lukács Gergely, ki mint Pilatus a credobu ugy jön ezen katonai fogságba, ezen letartóztatás által szenved? Egyébaránt ezen vidék népe szembe a Szacsvaival és Lu-kács Gergelyvel elküvetett méltatlansággal magát higgadtan viselte és viseli, s elvárja, hogy a törvényes részrehajlatlan igazság ki fog szolgáltatni, s ezáltal megszegyeníti azokat, kik róla ezeltől pár évvel azt jelentették, hogy nyugba-tlatlan és a forradalom kitörő félben van közte, azért, mert kivéve a néhány szolgalelkű hűbért, általában kimerte ezen vidék lakossága mondani, hogy törvényes alkotmányához rendületlenül hív marad akkor is, midőn az halotthoz hasonló álomban van. Bárcsak már azok, kik elhivatva vannak, siet-nének a főispáni és főtiszt kinevezéseket és ennek folytán a tisztújító közgyűlések egybehívását eszközölni, hogy ne-jutna még vagy egy e járás lakói közül Szacsvai Károly és Lukács Gergely sorsára.

Ugyan a fennebbi szomorú eseményről a legilletékes-kéből vettünk még egy levelet, melyből látjuk, hogy Szacs-vai s társa még január 13-án is fogva volt, hasztalan folya-motak barátai, hogy kezeségen bocsátsák el s adják fel panaszukat a rendes törvényszékeknek, — haditörvényszék-elébe akarják őket állítani, s e célból Brassóba vinni. E szándékból azt gyanítjuk, hogy tán az elfogottak, a katonai hűtlenségre csábításával vannak gyanusitva. E levél szerint felszabad katonaság, egy csendőr-tiszt s nem magyar hivatal-nok vezérlete alatt hajtá végre az elfogást. Ez annál rosszabb léte okoz, mert ő felsége az alkotmányos állapot visszaál-lítását ígerte, s Erdély e fogalomban egyszersmind azon jo-gát érzi, hogy elitéletlenül gyanúra senkit elfogni nem sza-bad, a ki az alkotmány korlátain belül áll. r. l.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Deák Ferencnek a pestvárosi bizottmányi ülésben a törvénykezési ügyekre nézve mondott beszédéből terjedel-

mesb közléseket hoznak a pesti lapok. Kiemelte a megyék azon önkormányzati jogát, melynélfogva a bírói hatóságot is magok gyakorolják. Kimondván ő fíge az alkotmány élet-béltetését, a nemzet joggal várja, hogy a bírói hatalom gyakorlatába is mielőbb visszahelyeztessék, s addig is mig az országgyűlés határoz, az addig fennállott idegenszerű tör-vénykezés ideiglenesen és alkotmányoszerűleg átalakíttassék; de ez átalakításnál főszempont, hogy a magánosok jogvi-szonyai egyesek kárával s a közhitel kockáztatásával meg-ne zavartassanak; s éppen azért, mert a törvénykezés átalakulása a legnagyobb ovatosságot igényli, nem célszerű, hogy e felett egyes hatóság saját kénye szerint intézkedjék. Így ha a megyei törvényszék egy, a felsőbb törvényszékek, melyek nem a megyéktől függenek, más nézet szerint szer-vezetnek, ez eltérő szervezések oly zavarba hoznak az igaz-ság ügyét, melyből kibonyolódni nem lehetne, s valóságos anarchia állana elő a törvénykezésben. Szóla azt hiszi, hogy az országgyűlés a hétszemélyes táblával s más jogtörvénnyel együtt ő fíge megbízása szerint javaslatot készítené a törvénykezésről a nemzet alkotmányos jogai teljes és rög-tönös visszaállítása iránt a nélkül, hogy a magán viszonyok megzavartassanak; addig minden egyoldalú fellépés zavart okoz és sikertelen. Ha a hatóság saját jogait ugy gyako-rolja, hogy abból zavar áll elő, a legnagyobb jogtalanságot követi el s kockáztatja a nemzet szabadságát; mert az anarchia ép oly veszélyes a szabadságra, mint az absolutis-mus önkénye.

A fennebbi kérdésben a „P. L.“ szerint már lépés is történt, t. gr. Apponyi 22-kén megnyitandja a t. székek szer-vezése feletti tanácskozást. Február 15-éig, mikor gr. Apponyi átveendi az igazságtgy vezérletét — a törvényszékek a jelen állapotban maradnak.

— Szilgietei leányai a mult héten kezdék el itt ven-dégszerepeiket, s a közönség által nagy tetszéssel vannak fogadva. Előadásairól színházi rovatunkban lesz említés téve, addig is megjegyezzük, hogy e két fiatal hölgy eddigi előadásai méltó reményt keltenek a színművészet teréní jö-vőjük iránt.

— Gyászbir.) Azon szomorú értesítést vesszük, hogy a tiszta jellemű, hazafias érzésű és nagy tudományu Torma József, B. Szolnokmegye több országgyűléseni követe, atya a tudományosság terén már feltűnt Torma Károlynak, e hó 19-kén szélhűdés miatt jobblétre szenderült. Béke poraira!

— A mint a „Telegr. román“ írja, a román nemzet-i conferentia január 13-dikán délelőtt 1/2 12 órakor kezdé ülé-sét Sterka Sulucz érsek elnöksége alatt, ki zajos éljenek-kel volt fogadva. Az érsek beszédében kiemelte, hogy ha-bár a románok különböző hitfelekezettűek, de egy vér, egy hus, egy test, egy nemzet. Ezen egység erőssé teszi őket jogukat igényelni s jövőre is biztosítani. Utána Schaguna püspök beszélt s a gyűlés constituálását indítványozá, mely azonnal elkezdődött. Az értekezlet tartott három napon át s utolsó nap a jegyzőkönyv megállapított. Szerdán nagy la-koma volt, hol magyarok, szászok, polgári s katonai tekinté-lyek is részt vettek. Vendégek 130 körül voltak s több to-asztot mondtak az uralkodóra, hg Liechtensteinra, b. Scha-guna püspök három toasztot mondott román, német és ma-gyar nyelven, az első a nemzetek valódi testvérségeért, a más kettőt b. Kemény Ferenc korlátoksaáért és gr. Mikó Imre kormányzékai elnökért, hg Liechtenstein a két főpap boldogságáért s más a haza és nemzetek jáváért.

Feltűnt, hogy ez értekezletről az ottani hivatalos lap hallgat. Ugy látszik a román lapok is az ottan történte-ket szépitik. Alkalmunk lesz e kérdésről részletes adatok nyo-mán szólni, melyről annyi ellenkező értesítések jöttek köz-forgalomba.

— Egy névtelen román a „Konst. Ztg.“ szerkesztőjét, Gütt János urat terrorizálódó egy levelet irt hozzá, a melyben az ő kérését fenyegetőzik. Gütt ur igen idomos, férfias hangon nyilatkozik, s felszólítja a névtelen román lo-vagot, hogy lépjen fel nyíltan, ha becsületes ember.

— M. Vászárhelyről értesítenek, hogy ott 18-ikán este néhány fiatal és csendőr közt némi összekocozás történt, hol állítólag egyik ifjú könnyű szurony sebet is kapott. Oka volt, hogy a csendőrök a zajosan nyilatkozó ifjak közül egyet elfogtak. Az ottani rendőr azon eszélyes magavisele-től, hogy az elfogott ifjat azonnal szabadon bocsátáta, a perpatvarnak vége szakadt, s a csendőrök is elvonultak, a mi annál eszélyesebb volt, mert a népség kezdett már gyüle-kezni. Most az ügy felett kinyomozás foly.

— A bécsi lapok ellen a következő sajtóperek rendel-tettek el: A „Fortsehrift“ ellen két ilyen per van folyamat-ban: a) mert Petőfinek „Miseria plebscontribuens“ című ver-sét fordításban közölni merésztelte; b) Maresch nevű (ger-manizáló) cseh iskolatanácsos és Páumann prágai politia-direktor ellen intézett cikket hozott. A „Neueste Nachrich-ten“ szerkesztőjét beperelték egy oly cikktől, melyet a köz-ségi választások tárgyában irt. Hasonló tárgy miatt a „Vorstadt-Zeitung“ is bepereltett. Az „Ost. D. Post“ per-t kapott: a) egyik cikke miatt, a közoktatási minisztérium ellen; b) egy másik miatt, melyben Rechberg és Guluchowski grófok eljárását bírálta vakmerősödött. A „Presse“ ellen szintén két per intézve: a) mert Guluchowski gróf elbocsá-tása alkalmával, a volt miniszter eljárásáról rozslólag nyi-latkozott; b) mert a „Lapszemléjében“ az „Ost. D. Post“ főnnebb érintett s később beperelt cikktét átvette.

— Bécs, január 18. A hivatalos bécsi újság jelenti: azon erőszakos cselekmények, melyek Nyitra megyében az ottani törvényszék ellenében elkövetettek, a kormányt arra birták, hogy ezen nyílt ellenszégülés irányában egész hatá-rozottsággal lépjen fel. A nyitairi törvényszék távirati tudó-sítás szerint, visszahelyeztetett előbbi hatáskörébe, anyagi erő alkalmazása nélkül s organumainak hivatalos működése lehetővé tétetett.

— A német-szláv tartományok szervezésére vonatko-zólag írja az „A. Z.“ hogy Schmerling ur nemsokára ki-bocsátja az országos alapítványokat és még februárban szán-dékozik egybehívni a birodalmi gyűlést. — Mondják, hogy a sajtóviszonyok is lendületet nyerendnek, ezen ügynek ve-zetése igen jeles egyénre fogván bízni. A fennebírt bi-rodalmi gyűlésnek az volna feladata, hogy az állam egyete-mes helyzetét, a pénzügyi állapotokat stb. valamint egyáta-lában az okt. 20-diki diploma által a törvényhozás részére fenntartott tárgyakat a korigények követelményei szerint taglalja.

— Zágrábban a báni conferentia f. hó 15-dikén ismét ülést tartván, többek közt szóba jött a horvát ország-gyűlésnek mielőbbi összehívása a végett, hogy az egész néptől ohajtott Magyarországgal egye-üstlést megállapíthassák, mely indítvány a gyűlés által zsi-viókkal lön fogadva.

— Az 1847/8-diki törvényezikket Mármaros-Szige-ten, mint írják, egy kovácsmester neje betanulván, szóról-szóra tudja.

— A nagyváradi kereskedelmi ifjuság január 27-kére a „Fekete sas“ című teremben zártkörű táncszivigalmat ren-dez, melynek tiszta jövedelme a Petőfi szoborra fordítatik.

— A „Sürgöny“ azt írja, hogy Liptó megye azon határozata, hogy a nemzetörtség állíttassék föl, legfelsőbb helyen megsemmisített.

A RONGYOS ZÁSZLÓ.

Elbeszélés. Írta: PAPP MIKLÓS.

(Folytatás.)

„Búcsuzni jöttünk atyám, add reánk ál-dásodat, s adjon vigaszt az a tudat, hogy a mily nehéz, fájd most e válásom, éppen oly gazdag lesz örömeimben az a nap, midőn be-vegezte a nagy munkát, diadalmasan térünk majd vissza karjaitok közé.“

Az apa karjai közé szorítá fiát, eltitkol-hatlan bánatos hangon kérde:

„S ha nem láthatlak meg többé gyerme-keim..., ha nem lesz kit szívemhez szorít-hassak többé...“

„Akkor jó atyám, adjon vigaszt ismét az a gondolat, hogy gyermeked megtette hazája iránti kötelességét, elvértett ugyan a csata-térén, de becsülettel! És te kedves kis Em-mám, emlékezz meg rólkunk gyakran, imá-dkozzál, hogy fegyvereinket áldja meg az Isten, hogy babérall koszorúza hozhassuk vissza azt a lobogót, melyet a te kezéid készí-tének. Engemet sem fog elhagyni emlékeitek soha egy perczig sem, midőn majd elkövet-keznek a váláság percek, akkor reátok fo-gok gondolni, s az ég erőt adand karjaimba.“

„Oh Károly, ha tudnád mily nehéz har-cot vív bennem e perczben a honleányi kö-telességérzet és a testvéri szeretet. Egyik szavammal szeretnélek visszatartóztatni, mert féltetek, a másikkal szeretnélek siettetni, hogy menj, mert szüksege van reád a hazának.“

„Hát én hol vegyek szavakat a búcsúhoz, kedves Emma.“ Szólt a másik ifjú.

„Fölmentem önt Endre, szólt, könnyeit törölve le Emma, azután odanyújtá barátsá-gos kis kezecskéit, melyeket az ifjú öntudat-lanul vont ajkához s megcsókolt. Ez ünne-pélyes perczben meg fog nekem bocsátani, ha feltárom szívemet önök előtt, hol mint egy szent ereklyét őrzöm az ön képét, ha

hangot adok keblem érzelmeinek, elmondván, hogy én önt végtelenül szeretem s szeretni fogom örökre.“

Az apának, ki némán hallgatá végig e szavakat, két köny jelent meg szemébe; megfogá leánya s az ifjú kezét, s e szavak-kal áldá meg szerelmüket:

„Menj, fiam, menj, mutasd meg, hogy ér-demés vagy e leány szerelmére, ha majd egykor a béke olajága kizöldül e honban, én örömet fogom reátok adni áldásomat.“

„Egy utolsó kérésem is lenne önhez, Emma.“

„Szóljon Endre.“

„Oh, Istenem! alig merem megmondani.“

„Miért?“

„Mert félek, hogy megtagadja tőlem, s ez ugy fájna nekem.“

„Nem hiszem, hogy e perczben olyat tud-na ön kérni tőlem, mit a legkészebb öröm-mel ne teljesíthetnék.“

„Igaza van önnek, nincs miért habozzam, a mit kérni nem kevesebb...“

Tovább — tovább.

„Egy búcsu-csóknál...“

„Mélto vagy reád, bátran fiam.“ Szólt az apa, látva, hogy leánya meglepetve a kérés által, habozik.

Olyan hosszú, olyan fájd volt ez az első csók!

Néhány percz mulva társainál volt már a két fiu, a zene megszólalt, s utnak eréd a zászlóalj a főtüzeközben keresztült. Az ablakok-ból mindennütt fehér kendők lobogtak a távo-zók után, az egyiket az édes anya, a másí-kat a testvér, a harmadikat a jó barát lo-bogtatta. Midőn az Emmák háza alatt ha-ladtak el, az alacsony ablakon keresztül köny-nyen meglehetett látni, milyen keservesen zo-kog oda bent az a kis leány, a ki három nappal azelőtt az első szeget verte be a zászló nyelvébe.

Midőn az utca végén voltak, Károly még egyszer visszanezött a kicsi ház ablakára.

Az ablakból Emma tekintett utánok, mintha mondaná:

„Áldjon meg az Isten!“

* * *

Midőn ez a gyermekekből álló kis es-pat, mely számára nézve alig haladt meg négy-százat, megérkezett a főtáborba, az őregebb harcvezetett katonák körülfozták őket s egy bámulták. Egy-egy közülük szánakozva so-hajtott fel: „Szegény gyermekek!“ A másik meg elkezdett tréfásan gunyolódni velek, oda ment egy nyájás, sima arcú fiuhoz s azt kérdezte tőle, hogy: „Hát a mama hol ma-radt? kitől fog már ezután szopni a kicsi fiu?“ A harmadik meg kikapta nagy hirtelenséggel a bajuszpödrőjét, s oda állott nagy hegyesen egy másikhoz e szavakkal:

„Öcsém uram, pödrője ki a bajuszát, hadd ragyogjon mint az enyim, a ki lelke van!“

A szegény fiu fílig elpirult a szégyen miatt, elgondolva, hogy miként cselekedjék ő olyasmit, mikor neki akkora bajusza sines, mint egy légy szárnya.

A baka látva, hogy zavarba hozta a fiut, tovább költözködik, s azt kérde még tőle:

„Talan borotválkozol, öcsém, hogy szőrt nem látok a képeden?“

A szemérmes, alig 18 éves gyermek nem szóltott újból semmit, hanem ment odább társai közé, s szerencsétlenségére éppen akkor ált le közülük, midőn egy másik baka azt a furcsa kérdést intézte hozzájuk:

„Hát fiókiám, hogy léssen nálatok a do-log sorja, már tesszem fel, holnap elfogtok-e birmi egyenként egy szál puskát, vagy ket-ten láttok egybezh hozzá, mert azokat bizony erősebb emberek számára találták szabni, nem jutott akkor eszükbe, hogy gyermek-kézbe is fog kerülni.“

Károly nem állotta meg szó nélkül a kér-dést, hanem azt felelte reá:

„A meddig kegyelmetek elbirják, elbirjuk!

addig mi is; ha gondoltuk volna, hogy nem tudunk megfelelni magunkért, nem jöttünk volna ide, mert nem hívtak senki, jószántunk-ból jöttünk ide.“

„Jól van, jól, — hanem hát azért csak lassan a testtel, nem kell zörögni szógám, a helyett inkább fogd ezt a kulacsot, egy ke-vés mismás van benne. Azt mondom, hogy vékonyan csorgasd lefelé a torkodon, hogy jusson is, maradjon is.“

Nem akarva visszautasítással megbántani Károly a kevéssé nyers, de azért harcvezetett jó katonát, egy kurtá kortyot elnyelt a ku-lacs tartalmából.

A baka megkötögtatta a kulacsot, hogy hallja meg, vajjon az a gyermek egy csele-kedett-e, vajjon ő rendelte meg s hagyott-e még valamit benne? Miután meggyőződött, hogy a bor nem fogyott el, ő is buzott egy jót belőle, azután oda nyújtotta egy másik-nak, de az nem lévén hozzászókva az ital-hoz, megköszönte szépen s nem fogadta el.

„Ígyál fiam, a meddig módod van benne, mert holnap majd az ellenség nem ad inni-valót, hanem küldeni fog olyan gombócokat, hogy ha beléltőlödöl vagy egybe, hát bizony-ra mondom, megfekszi a gyomrod!“

„Nagyon szépen köszönöm, de viznél egyebet nem szoktam inni soha.“

„Hát aztán milyen katona lesz belőled, ha vízzel élsz?“

A baka végig nézte tetőtől talpig a fiut, azután, hogy méltó felingerülést élyomja, fenékiig kitirítá a kulacsot.

A tisztikar egységes egy hosszú tábori asztal mellett foglalt helyet, mindenki olyan helyzetbe téve magát, a hogy a legkényel-mesebben gondolta elköthetni az ebédet, me-lyet bizony nemigen lehetett lucullusnak mondhatni, állván az egy adag husból, egy darab sajt meg kenyérből, a kinek történe-tesen egy kevés füstölt hús is volt, az még szerencsés volt társai között.

(Folytatjuk.)

— Az „O. D. P.“ írja, hogy a magyarországi adószedők azt az utasítást kapták, hogy állomásaikon maradjanak, hogy azt önkaratukkal el ne hagyják, s hogy az adópénztárakat csak is felsőbb helyről kapott utasítás után adják át a megyéből választott adószedőknek.

— A „Gaz. d. Fiume“ írja, hogy a báni értekezlet, (melyre a magyar tengerpart-vidék meghívott) nem határozhat Fiume hatósága rendezése iránt, hanem az csupán a horvát és magyar országgyűlést illeti.

— Pozsonymegye a tárnokot fölkéri, hogy a zavargásokra legtöbb alkalmat szolgáltató finánczok és zsoldárok távolíttassanak el, katonai erő pedig csak a megyei hatóság felszólítására alkalmaztassék.

— Pozsonymegyében a cs. k. haditörvényszékek által kivégzettek gyász-istenisztelete február 5-én lesz.

— Ezen cím alatt: „A bor-nemesítés és kezelés mód“ egy munka jelent meg Genfben, Svájcban; írta Perlaki Mihály hazánkban. A szerző mint borkereskedéssel foglalkozó, e téren szerzett hasznos tapasztalatait közli hazájával, s a csinosan kiállított s minden hazai könyvkereskedésben található munkát ajánljuk a borgezsdák figyelmébe. Ára 1 ft 30 kr.

— Megjelent Laufer és Stolp kiadásában „Magyarország története“, írta Szalai László. Első kötet második kiadása. Nemzetünk ez egyik legnagyobb történetírásának ez ismert munkája nem szorul ajánlatunkra. Ugyancsak Laufernél jelent meg Szalaitól „A magyar történelemhez“ című adatgyűjtemény, mely a Báthoriak korából hozott adatai által Erdélyt kiválólag érdekli. Szintén most jelent meg Pfeifernél „Iskolai és házi növendék élet“ című ifjúsági olvasmány a derék öreg Fáy Andrástól. Miskolcra pedig Freinkelnél „Nótán“ című iskolai tanulmány Kálmiczki Endrétől.

— Fiumében a közvélemény oly szilárdul áll a magyar anyarsághoz leendő mielőbbi visszacsatlakozás mellett, hogy eltérő nézet csakis különálló egyesek részéről nyilatkozik.

POLITIKAI HIREK.

— A „M. O.“ bécsi levelezője írja: Bécsben teljesen meg vannak győződve a felől, hogy a francia udvar Cavourral a teendőkre nézve nem sokára egy értelembe lesz, ezért a francia hajórajt Gaeta előtt Toulou-nig sem híjják vissza, mert a Piemonttali értekezési sikere folytán a velencei kérdés úgy látszik hamarabb kerül szönyegre, ez esetben pedig a francia hajóraj az adriai tengeren igen hasznos szolgálatot teend. A francia kormány a tengeri demonstrációját itt nem a legnagyobb örömmel veszik. Mint hallszik, éppen e hír oka annak, hogy Ferdinand Miksa főhg. berlini küldetéséből visszajöve, hamarabb megy, mint előbb határozva volt, állomására, Polába és Triestbe, hogy az újon készült uszódtegek felállítását a malmokkói kikötőben, Velence közelében siettesse. E tudósítást az „Indépendance“ is igazolja, jelentvén, hogy a francia hajóraj Gaeta előtt nem Toulouba, de az adriai tengerre megy. Turinban e tárgyban azon ár keringelt, hogy a hajóraj czirkálásának célja, Garibaldi Ausztria ellen intézendő megtámadását akadályozni, azon esetre, ha a turini kabinetnek nem sikerülne Garibaldit rávenni, hogy tervét addig halassza el, míg Olaszban kedvezőbb heyezetbe jutva, a küzdelmet megkezdheti. A nápolyi sereg, melyre támaszkodva készült Garibaldi Velenczét megtámadni, nincs többé, a katonákat haza kelle bocsátani, s többen azok közül életmód hiányában, azon rablócsoporthoz csatlakoztak, melyek Ferencz király nevében rabolnak.

— Azon hirt, hogy Garibaldi Londonba készül, az „Indépendance“ után oda módosítjuk, hogy nem Londonba, de Turinba megy, a király meghívása folytán. Garibaldit Caprera szigetén közelebből három angol látogatta meg: Russel Odo, (John lord rokona) a volt nápolyi követségnél egy titkára, és még egy harmadik angol diplomata. Garibaldi tiszteletére fényes estélyt rendeztek, mely késő éjjel tartott. E látogatás célját legkevésbé sem tarták titokban. Russel Odo Garibaldit rá akarta beszélni, hogy Velence megtámadását halassza el, mert különben a francia kabinettel összeütközésbe jön, sőt francia ellenállástól is lehet tartani, az angol kormány pedig, legalább nyíltan, nem segítheti. Jobb lesz, ha új vállalat helyett a forradalom megszilárdításán működik, Nápolyban elég tenni való van még, ott hiányzik az arra való ember. Menjen oda és igyekezzék az olasz egység nagy munkáját ott állandóan megállapítani stb. Garibaldi erre azt felelte, hogy: a golyó ki van löve, hát csak menjen Isten nevében.

— Velencei tudósítás nyomán az adó megtámadás Velenczében mind általánosabbá lesz. A nép azt hiszi, hogy Ausztria, ha kincstárában csak saját utárvait leli, hajlandó lesz a tartomány eladására; ott általános remélik a háboru kitörését, s oly jelekre is sulyt fektetnek, melyeket máskor számba sem vettek.

— Párisi legitim körökben állítják, hogy a nápolyi király f. hó 19-én a fegyvernyugvással letelte után nem fogja a várat átadni, s hogy ezen perczben, midőn a francia hajók oltalmától megfosztva, kénytelen lesz ama helyet elhagyni, az Abruzzók közé fog menni, hol a fölkelés neki reményt nyújt a harczot még tovább folytathatni. S innen a legújabb érkezett tudósítások a

királyra nézve valóban nem hangzanak kedvezőtlenül. A „Pays“ szerint a piemonti tábornokok kénytelenek voltak az Abruzzók közé leendő minden további csapatküdésről lemondani, mert az ellentállás oly nagy, hogy azt nem képesek legyőzni, kísérletet tesznek most tengeri részről; csapatokat küldenek az adriai tengeren a kikötőhelyekre, ámde ezeknek is egy jó része a király mellett nyilatkozott. A „Cour. de Lyon“ szerint Calabriában és az Abruzzókban a tömegek lelkesedése oly állapotot idézett elő, mint Spanyolországban 1808-tól 14-ig volt. Ha a dolgok ott valóban úgy állanak, ugy azok különös illusztrációjul szolgálnak Victor Emanuel azon kiáltványának, melyet Carignan hg. az új nápolyi helytartó a városba érkeztek azonnal közzétett, s melyben a király föl hívja a közepolasországi lakosságot, mutassa meg Európának, hogy az olasz egyiséget hön óhajtja. Gr. Cavour valószínűleg nem él a dolgok ez állására nézve csalódásban, s hihetőleg ez az oka, hogy a turini kabinet legalább e perczben békés és mérsékelt politikát fogadott el. Gr. Cavour állítólag ismételve kijelenté, hogy Déli Olaszország Piemontra nézve még Gaeta eleste után is még hosszabb ideig teher maradand, annak erejét a közös hon javára még nem lehetend használni. Ezen szellemen ügyekeznek is most az egész országban a parlamenti választásokra vonatkozólag hatni, s a távirat szerint az általános választások eredménye a szabadelvű pártnak kedvez is. Garibaldira is ugyan e szellemen ügyekeznek hatni; azonban itt, úgy látszik, mégis nem oly bizonyosak a siker iránt, attól tartanak, hogy ő Piemont akarata ellen is megkísérthetne az adriai tenger keleti partján egy kiszállást, s a francia hajóhad éppen ezért fog azon tengeren czirkálni, hogy minden olynemű kísérletet mint időelőtti meggátoljon.

— Sziciliában a nyugalom tökéletesen helyreállott, a rend ott La Farina s Cordova lelépése óta többé nem háborított meg. — Az új helytartósági tanács véglegesen megalakult, s a szélső coteriák körén kívül esvén, remélik, hogy nem kellend oly nehézségekkel küzdenie, mint a legközelebb megbukott kormányoknak. Ezért már teljesen tisztában lehetünk ama válság okai iránt, mely az előbbi tanács megbukását idézte elő. La Farina s Cordova, kiknek kormányzása a helyzet szükségével össze nem hangzó s az alkotmányos kormány elvével nehezen összeegyeztethető dictatori jellemet vett föl, be akarták fogatni s Genuába vitetni azon ellenfeleiket, kiknek a népei befolyása miatt nem kormányozhattak tetszésük szerint. A befogatandó egyének közt voltak: Crispin kívül, Raffaelli s Palladini elleazéki hírlapírók, s Fera törvényszéki tanácsos. Ezek mindnyájan sziciliiai születésűek. A befogatási parancsoknak csak egy részét lehetett létesíteni, s a nemzetörtség elszánt magatartása, a nép manifestációival együtt, meggátálta a többiek végrehajtását.

— Garibaldi egyetlen leánya, kit, mint tudatik, Victor Emanuel fényes nászajándokkal akart ellátni, férjhez megy egy sienai tanárhoz, Banchi Lucianohoz, kívül atyjának Nápolyban mulatása alatt ismerkedett meg.

— A syriai ügyben, a két nyugoti hatalom közti egyenlenségről szállongott hírek alaptalanok. A Constitutionnel azt mondja, hogy a francia seregek nem aprilisig, nem tíz hónapig, de addig fognak ott maradni, míg csak rájuk szükség lesz, s ez ellen Angliának semmi szava. Mi Oroszországot illeti, ez helyzeténél fogva kénytelen a francia politika uszályhordozója maradni.

— Londonból, jan. 16. New-Yorkból érkezett tudósítások szerint, Buchanan kijelenté, hogy Délcarolinában behajtandja az adókat, a szövetségi tulajdont erőszakkal is megvéendő s a törvényeket keresztülvieni. — Két hadihajó megy Charlestonba.

— London, jan. 17. A „Times“ mondja, miszerint Dánia nem maradand erőteljes támogatás nélkül; a benemavakozás elve a dán-holsteini viszályban fön fog tartatni; de három hatalmasság örködni fog, hogy Dánia meg ne rohantassék s el ne nyomassék.

— A porosz király, a tábornokhoz tartott beszédében kinyilatkoztátá, hogy Poroszhoz illető minden veszélyről, bár mely oldalról jöjjön is az, bátran szembe fog szállni. A német szövetségi hadsereg szervezése tárgyában Berlinben az osztrák és porosz hatalmak képviselői közt értekezlet tartatott.

— A konstantinápolyi patriarcha s a bolgárok közt létező viszály kimenetele az „Indé. belge“ levelezője szerint — az lett, mit előre lehetett várni. Az utóbbiak megúrván hiában sürgetni, hogy engedessék meg nekik benszült papságot állítani a görög papság helyébe, melynek zsarolásai s visszaélései oly súlyosan nehezülnek Bolgárországra — s nem nyerhetvén meg a portától, hogy ezen vallási kérdésbe

beavatkozzék; — legközelebb elszakadtak a keleti egyháztól s alvették magukat a pápa egyházi tekintélyének. A porta gondosan óvakodik ezen kérdésbe beavatkozni. A vallás-szabadság elve el van ismerve a hat-humayum által, a a kormány nem gátolhatná meg a bolgárokat a külszszakadásban. Eddig már több mint 3 millió bolgár, azaz a nemzetnek két harmada, hódolt meg a római székeknek.

— A Szulina előtt letartóztatott szárd hajók zátonyra vetődtek. Kapitányaik kárpótlást követelnek, s ezen követeléseket Durando tbk. is melegen támogatja. — Az osztrák internuntiatúra a forradalmi tervek akadályozását kívánja, s a menekülteket illetőleg, Klapka tbk. belebevezését követeli.

— Az Oláhországban lefoglalt fegyveres hajók tárgyában egy lemergi lengyel lapnak írják Jassziból: Az ausztriai consul azt kívánta, hogy a Galacznál fogva levő hajók Ausztriának adassanak ki, hogy a moldován-oláh kormány egészen kitisztítsa magát a gyanúból, mintha részes volna a fegyvercsempészetben. E fegyverek értékét 3 millió frankra becsülik, s úgy látszik, Kusa fejedelem használni akarja a jó alkalmat, hogy olcsón szerelje föl hadseregét. (Ez oly gyanúsítás, a mit nem hihetünk el). Az ausztriai consullal még egy más tárgyban is volt összeütközés. Több magyar ifju átlépte a fejedelemség határát s az oláh hatóságok néhányat elfogván közülök, Jassziba vitték. Később e fiatalok utlevelet kaptak, melyekkel mindenütt nyugton utazhattak keresztül egészen Galaczig. Ez ellen igen erőlyesen tiltakozott sz ausztriai konsul s a diplomati viszony félbenszakasztásával fenyegetődzött. De Kogelnicsánu minisztor állhatatos maradt. A magyarok tehát Galaczon hajóra ültek, hová mentek? nem tudni.

Ujabbak. Páris, jan. 17. A mai „Moniteur“ jelenti: A francia hajóraj Gaetába való küldésének célja II. Ferencz védelmezése volt. A császár egy szerencsétlen fejedelem iránt való rokonszenvét akar ez által kimutatni. De az olasz ügyben kimondott nem intervenció elvéhez híven — melyhez Villafrancától fogva ragaszkodott — kimondá a császár politikai küzdelemben semmiesetre sem venni részt tettelegesen. Ha ezen demonstratio hosszabbra nyúlt volna: elvesztette volna jelentését. Lobogónk, mely a király menekülését volt biztosítandó, az ellentállásra bátorításul szolgát s anyagi védelmezéssé vált. II. Ferenczet már októberben tudósították, hogy a francia hajók nem maradhatnak Gaeta alatt örökké. Franciaország fegyverszünetet ajánlt, hogy a neutralításra való hivatkozásokat a király védsének eszméjével összhangba hozhassa. Az ellenségeskedések f. hó 19-keig, azaz azon napig, melyen a francia flotta elvitorlázzand, megszüntetve maradnak. Marseille, jan. 17. Három hajó visszatért Gaetából és Messinából. Csak maga a „Fontenay“ fog visszamaradni.

— Konstantinápoly, jan. 12. A szultánnak fia született. A dzeddahi összeütközések által károsultaknak kárpótlás adatott. Öt hajó fegyverkészlettel a Duna-fejedelemségek számára uton van. Cirkassióból hírek, a hegyi lakók sikeres táborozásait jelentik.

— A Galacznál letartóztatott szárd hajókra vonatkozólag legújabbban azt írják Jassziból, hogy az osztrák consul azt kívánta, hogy ezen hajók adassanak ki Ausztriának, hogy így a moldva-oláh kormány egészen kitisztítsa magát azon gyanúból, mintha valami része volna e fegyverszállításban. A szállítmány értékét 3 millió frankra tesszik. Kogelnicsánu miniszter azonban igen szigoruan ragaszkodik a semlegessé és vendégszeretet kimondott elveikhez és így tagadólág felelt az osztrák követ kívánatára.

— A Reuterféle irodának jan. 9. írják Stambulból, hogy a török kormány tudósítást kapott volna, hogy ismét öt hajó fog a Dunán lefelé vitorlázni, melyek szintén hadseregeket szállítanak. Az orosz és osztrák követéségek igen erőlyes jegyzéket intéztek ez ügyben a portához.

— Turin, jan. 15. Ujlag egy francia hajó hagyandja oda Gaetát. — A hadfolytatók munkálatai kölcsönösen fölfüggesztettek. Turin, jan. 16. Nápolyból 14-ről kelt tudósítások egy Murat herczeg részére összeesküvés fölfödőztetését jelentik. — A turini kincstár a nápolyinak 2 milliót előlegezett közmunkákra. Carignan herczegnek egy kiáltványa arra szólít föl, hogy az egyetértés művét siettessek, s az egyház s papság számára tisztelet szerzessek; remélvén, hogy a papság is engedelmeskedendik a királynak, az alkotmányoknak s a törvényeknek, s ezen szavakkal végződik: „Ti örömmel fogtok üdvözölni oly rendszabályokat, miket a kormány s a parlament szárazai, s tengeri haderőnk szaporítása, egyesítése s fegyelmzése végett létesítendnek. Szerencsének tartanám magamat, ha — mint remélem — rövid időn a bourboni uralom utolsó védőfala elesvén, ezt mondhatnán a királynak: Hívja föl ön Nápoly helyőrségét, eszközöljön ujabb ujonezozásokat az országban, s küldje

azokat újabb harcra; Nápolyt katonák nélkül is lehet kormányozni. Calabriában a választásokat a cselekvés pártja vezeti.

— Az „Opinione” Nápolyból 11-ről jelenti: A pápai határon mintegy 4000 főnyi nápolyi csapatok állnak, miknek a morinói hegyekbe kellend beütnök; egy második osztály Verolenál gyűl össze, ez hírszerint Sora megszállására van szánva. Lagrange más osztályokkal a pápai területről támogatja a reactionarius mozgalmakat a tulsó Abruzzókban. Az elől említett osztály Terra di Lavoro tartományt a piemonti osztromló hadtest mögött fölláztatni ügyekszik.

— B. Kemény Ferencz ő nmlga hivatalos leiratot küldött gr. Mikó Imre ő nmlgának, melyben ki van fejezve, hogy az uralkodó fölség kedvesen vette az ő nagyméltóságára bízott fontos állás elfogadását, s korlátnokasági elnök ő exelját bizta meg, hogy a hivatalos eskü elfogadja.

— Kormányzósági elnök ő nmlgánál tegnapelőtt tisztelgett a szamosújvári örmény közönség Jakab Bogdán ur tolmácsolván nemzetének hő ragaszkodását s teljes csatlakozását a magyar nemzethez.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

BÉCSI BÖRZE január 18-án.

Állam-adósság.	penzben	áruban		penzben	áruban
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	74.30	74.40	Ausztr. államvaspálya	282.— 282.50
5%-os metaliques	100 frt.	63.50	63.75	Nyugati vasut	183.50 183.—
Földterhermentesítések.				Pardubitz vasut	105.— 105.50
5%-os magyarországi	100 frt.	65.25	66.—	Tiszai vasut	147.— 147.—
5%-os hársági, horvát és szláv	100 frt.	63.—	63.50	Déli vaspálya 60% (ex div.)	187.— 188.—
5%-os erdélyi	100 frt.	60.75	61.25	Károly Lajos vaspálya (ex div.)	177.— 177.50
Sorsjegyek.				Graz-Köflachi	107.— 108.—
Trieszti db.	100 ft pp.	116.—	117.—	N.-Szombati 1-ső kibocsátás	20.— 22.—
Dunagőzhajóz. társ. darabja	100 ft pp.	94.50	95.—	N.-Szombati 2-ik kibocsátás	60.— 64.—
Budai városközség db	40 ft a. é.	36.50	37.—	Váltók (devisek)	
Eszterházy	40 ft pp.	87.50	88.—	Három hónapra	
Salm	40 ft pp.	33.50	34.—	Amsterdam 100 holl. ft (86 ft 52 kr a. é.) 3%	129.— 129.20
Palffy	40 ft pp.	36.25	36.75	Augsburg 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 1/2%	129.20 129.30
Clary	40 ft pp.	34.—	34.50	Berlin 100 taller (150 ft ausztr. értékb.) 4%	113.50 113.60
St. Genois	40 ft pp.	37.—	37.50	M. Frankfurt 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3%	150.50 150.75
Windischgrätz	20 ft pp.	20.—	20.50	Hamburg 100 márk-bankó ft (75 ft 85 kr) 2 1/2%	59.60 59.70
Waldstein	20 ft pp.	25.75	26.—	London 10 font sterling. (100 ft 23 1/2 kr) 4 1/2%	
Keglevich	10 ft pp.	14.75	15.25	Páris 100 frank (40 ft 50 kr ausztr. ért.) 3 1/2%	
Részvények.				Pénzszemek.	
Nemzeti bank ex div.)		733.—	735.—	Korona	20.80 —
Hitelintézet 200 frt		154.30	155.—	Császári arany	7.14 —
Alsó-ausztriai esc. bank 500 frt		562.—	564.—	Reczés arany	7.13 —
Duna-gőzhajózási társulat 500 ft pp.		381.—	383.—	Napoleon's or	12.06 —
Trieszti Lloyd 2-ik kibocsátása 500 ft pp.		130.—	145.—	Orosz imperiale	12.37 —
Budapesti lánczhid 500 ft pp.		399.—	401.—	Ezüst	50.25 —
Éjszakai vasut		1906.60	1906.80	A nemzeti kölcsön papir szelvényei	40.— —

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(23)

Csödhirdetés.

(2—3)

A magos cs. k. helytartóság 1860 december 8-án 21548 szám alatt kelt rendelete következtében a szamosújvári cs. k. fegyintézetnél 1 őparancsnok, 10 első és második osztályú főfelügyelő, és 100 első és második osztályú felügyelőből álló polgári őrségnél következő helyek betöltendők:

1.) Az őparancsnoki állomás évi 350 oszt. értékű forint, szabad szállás, egy napi katonai kenyérrészlet, napi 5 ujkracjáz ágynémű, fűtési és világítási jutvány, és egész formaruha évi fizetés mellett.

2.) Négy első, vagy esetlegesen csak is második főfelügyelői állomás az elsőben évi 300 oszt. forint, az utóbbiban évi 240 oszt. forint, továbbá mind a két osztályban egy napi katonai kenyérrészlet, napi 9 ujkr, fűtési, világítási és szállás jutvány és egész forma ruha fizetés mellett.

Az ezen állomásoktól folyamodók ere vonatkozó kérelmeiket iskolai és más képességi bizonyítványokkal, továbbá a katonai bucsúlevellel és más szolgálati okmányokkal ellátva folyó 1861-ik év februárius végéig és pedig a kik már polgári állam szolgálatban állanak, előjáró hatóságai ellenben azok kik még ténlegesen katonai szolgálatban, vagy tartalékban vannak, vagy azok is, kik a katonaságból már kiléptek, de sehol nincsenek alkalmazva illető ezredek kiegészítő kerülete parancsnoksága által, az utóbbiak által pecsét alatt melléklendő magaviseleti jegyzékek és büntetési tássák ki hogy a katonaságnál szolgáltak, a kérelemhez melléklendő orvosi bizonyítvány szerint egészséges testalkatúak, az országos nyelveken jól fogalmaznak, a számadóságban tökéletes eszmével bírnak: és végül mezejegyzendő hogy polgári állam szolgálatra osztályozottak és ha igen az erre vonatkozó minősítvényi kimutatások hol léteznek!

Az országos cs. k. fegyintézet igazgatóságától!
Szamos-Ujvárt, januárius 15-én 1861.

Brühl, igazgató.

NEM HIVATALOS.

(10)

Új biztosító társulat.

(6—9)

Van szerencsénk a t. cz. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a „PHÖNIX” című biztosító társulat 3,000,000 frt alaptőkével birodalomszerte megalakulván s működését elismert kedvező sikerrel a két magyar házara is kiterjesztvén. ennek előlirt főügynöksége a működése területébe eső Beszterczé és Kövár vidékén, Belső Szolnok, Doboka, Kolozs, Thoroda és Küküllő megyékben, Aranyos, Maros, Udvarhely, Csik és Gyergyó székeken biztosításokat elfogad:

a) lak és gazdasági épületekre, gyárakra, serfűzők- és szeszegetőkre, ezek gépeire, felszerelvényeire és készleteire, továbbá szalmás terményekre, takarmány-neműekre épületekben vagy szabad ég alatt, marhákra, gazdasági eszközökre, árukra, butoratra, kézműszerekre s egyéb ingóságokra, tűz, villám vagy tüzeset alkalmával lerombolás által okozandó károk ellen, — és

b) szárazon vagy vizen szállítandó árukra minden esetleges kár ellen.

A biztosítási feltételek a biztosító közönségre nézve összehasonlítólal legtöbb előnyt nyújtanak.

A díjak általában, de különösen szilárdabb biztosításoknál a legjutányosabban számíthatnak fel.

A károk pediglen lehető leggyorsabban vizsgáltatnak meg és a teljes kártérítés a szabályozás után tüstént és annál gyorsabban eszközöltetik, minthogy a „Phönix” folyó hó 12-én az első magyar általános biztosító — és ezen kívül szilárd alappal működő még más hat biztosító társasággal is kölcsönös vizsgiztatási szerződésre lépett.

Maros-Vásárhely, december 16-án, 1860.

A „Phönix” főügynökei:

Moldován és Czerbesz.

Iroda: Széchenyi-tér, 1081. sz.

(22)

HASZONBÉRLET.

(3—3)

Torda vármegye Alsó-Jára nevű helységében, gróf Teleky Gusztávnak 600 holdból álló tagosított birtoka, őszi vetéssel, folyó év Szent

György napjától kezdve több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet Kolozsvárt belső királyutca 36-ik szám alatt.

Kolozsvárt januárius 18-án 1861.

(1415)

Kolozsvárt **KOZÁK EDE** fűszerkereskedésében mindig friss minőségben kapható:

(11—12)

Az általánosan kedvelt s orvosilag sikerrel elismert

STEIER FÜNEDEV mell betegeknek.

Használati utasítással együtt, egy üveg ára 7 kr., két üveg bepokolása 20 kr.

Krombholz orvostudor

GYOMOR-LIKÖR.

Ez oly szerencsésen összeegyeztett vegyület gyógyerejű növényekből készül és különösen az emésztő szervekre igen jó hatású, ajánlható pedig üdvös kísérőnek vadászatban, hegységi kirándulásokon és uton, és mint gyomormegítő igen jótékonyan folyó az egészségre.

Egy üveg ára 5 kr., két üveg bepokolása 20 kr.

ENGELHOFER G. J.

gyógyerejű havasi növényekből készült izom- és ideg-essentiája.

Külső használatra csúszos arc- és izfájdalmak, fejfájás, szédülés, fulzugás, kereszt-csont-fájdalmak, tagok gyengesége, főleg nagy megerőltetés és nagy menetek után, általános testgyengeség, oldal-nyilalás, aranyer bántás taimak ellen, és különösen alkatrészek gyengülése ellen.

Az izom- és ideg-essentiája, egy üveggel 1 ujfrtért,

használati utasítással együtt, valódián egyedül kapható:

Kolozsvárt Kozák Ede fűszer-kereskedésében.

Kolozsvárt **STEIN JÁNOS** könyvkereskedésében kapható

Törvénykönyvek: Törvénytudományi műszótár,

közreboocsátja a magyar tudós társaság; második bővített kiadás, 2 frt o. é.	
VERBÖCZI ISTVÁN Hármaskönyve. Pest, 1844 kötet	2 frt — kr.
GOROVE ISTVÁN Nemzetiség	— frt 60 kr.
BRANKOVICS JÓZSEF jogtanár, bírói parancsok magyar példányokkal, alkalmas kézi könyv bírők, ügyvédek és perlekedők számára	1 frt — kr.
CSATSKÓ IMRE, bevezetés a természetjogba, és tiszta általános természetjog	1 frt 50 kr.
AZ ERDÉLYI TÖRVÉNYES Királyi-tábla számára adott rendszabás	— frt 63 kr.
HUBER, POLITIA civitatis cum applicatione ad Transylvaniam	— frt 80 kr.
BALLA KÁROLY, vélemény a büntetés mód javítása iránt	— frt 80 kr.
KRAJNER IMRE, a magyar nemes jószág természete Verböczi koráig tekintettel a külföldi jogokra	1 frt 50 kr.
A VÁROSOK rendeztetése iránt	— frt 30 kr.
SZEREMLEI GÁBOR Politia ttnitásainak rövid vázlatul	— frt 50 kr.
PALUGYAI IMRE, ügyvédek, korszertü tervezet ezeknek ügyében	1 frt — kr.
KARVASY ÁGOSTON, a politia tudományok rendszeresen előadva	— frt 30 kr.
I. kötet. 1 frt 40 kr. helyett	
SZALAY LÁSZLÓ Themis, értekezés a jog és közgazdaság körében	1 frt — kr.
3 füzet	
CSATSKÓ IMRE, büntetésjogi elméletek, tekintettel a büntetés fajaira, különösen a halálbüntetésre, 2 kötet	1 frt 50 kr.
BECCARIA a bűnökről és büntetésekről	— frt 80 kr.
KALLAI FERENCZ a magyar nemzetiségről	— frt 30 kr.
Bentham Jeremiás munkái: I. kötet Törvényhozási elvek	1 frt 80 kr.
II. kötet. Büntető törvénykönyv elvei, francziából Récsi Emil	1 frt 80 kr.
Diaeták (erdélyi) végzéseinek nyomdokai és a Compilata Constitutio után kelt articulusok	3 frt — kr.
Frank Ign. prof. juris civilis hungarici, 2 kötet	3 frt — kr.

Ezekon kívül még számos, a magyar korona-tartományokban 1848-ig használt törvénykönyvek találhatók latin és magyar nyelven.